

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 și a sentinței Judecătoriei Căușeni din 10 iunie 2016, declarate de către

Donica Serghei Xxxx, născut la xxxxxxxxxxxxxxxx, originar din Xxxxxxx, regiunea Xxxxxxx, Xxxxxxxxxxxxxxxxxx, domiciliat r-l Xxxxxx s. Xxxxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 20.04.2016-10.06.2016
2. *instanța de apel*: 12.07.2016-22.02.2017
3. *instanța de recurs*: 26.04.2017-24.05.2017

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 10 iunie 2016, Donica Serghei Xxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 27, 145 alin. (2) lit. e), g), m) Cod penal, la 15 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost încasat din contul lui Donica Serghei în beneficiul statului suma de 7.491 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizelor medico-legale și expertiza biologică.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat, că Donica S., la data de 13 decembrie 2015, în jurul orei 23.45, fiind în stare de ebrietate, în scop de răzbunare, a pătruns în domiciliul lui Afteni Mihail, situat în s. Tănătari, r-nul Căușeni, cu intenția de a lipsi de viață pe Afteni M., cât și pe persoanele prezente la domiciliu, și amenințându-i că-i v-a arde pe toți care se aflau în casă, i-a stropit pe Postoronca Petru, Osadci Sergiu, minorii Cătănoi Ion și Cătănoi Constantin, Afteni Andrei, Osadci Nicolae, cu o substanță inflamabilă, care conform raportului de expertiză nr. 11682 din 31.12.2015, s-a stabilit a fi benzină, după care, utilizând bricheta, i-a incendiat pe ultimii, care, însă din motive independente de voința făptuitorului, nu și-a atins scopul, provocând: părții vătămate minore, Cătănoi C., conform raportului de expertiză medico legală nr. 23 din 17.02.2016 arsuri prin flacără, a capului, feței, gâtului,

toracelui, abdomenului, spatelui, membrelor superioare, de gradul I-II cu suprafața de 35%, ce prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare corporală gravă; părții vătămate minore, Cătănoi I., conform raportului de expertiză medico legală nr. 22/D din 03.02.2016 arsuri prin flacără a membrelor superioare și inferioare, gradul I-II cu suprafața de 3-4%, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare corporală ușoară; părții vătămate, Afteni A., conform raportului de expertiză medico legală nr. 21/D din 03.02.2016 arsuri prin flacără, a membrelor superioare și inferioare, gradul I-II cu suprafața de 7%, ce condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare corporală ușoară; părții vătămate, Postoronca P., conform raportului de expertiză medico legală nr. 289 din 14.12.2015 arsuri termice gradul I-II a genunchiului drept și a albei piciorului, ce condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare corporală ușoară; părților vătămate Osadci S. și Osadci I. li s-a cauzat arsuri neînsemnate.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Donica S. a fost calificată *de drept* în baza art. art. 27, 145 alin. (2) lit. e), g), m) Cod penal – *tentativa de omor cu bună știință asupra unui minor, asupra mai multor persoane, prin mijloace periculoase pentru viața sau sănătatea mai multor persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Inculpat, prin care a solicitat casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie recalificate acțiunile sale din prevederile art. art. 27, 145 alin. (2) lit. e), g), m) Cod penal în baza celor prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de judecată nu a luat în considerație declarația inculpatului, prin care a menționat că părțile vătămate Afteni A., Afteni M., Postotonca P. nu o dată l-au amenințat cu răfuială, aplicând forța fizică, amenințându-i și soția fără careva temeieri, fapt ce a fost confirmat de către martorii Oltu E. și Donica S.;

- a dorit doar să-i sperie pe agresori, pentru ca să-l lase în pace pe el și familia sa, însă nu a avut intenția de a-i omorî;

- instanța urma să ia în considerație că părțile vătămate nu au înaintat față de el pretenții materiale, are la întreținere 2 copii minori și copii în etate, s-a căit de cele comise.

3.2 Avocatul Butescu Tudor în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia în ceea ce privește partea penală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a recalifica acțiunile inculpatului din prevederile art. art. 27, 145 alin. (2) lit. e), g), m) Cod penal în cele ale art. 151 alin. (1) Cod penal și art. 78 Cod contravențional.

În motivarea apelului a invocat:

- prima instanță neîntemeiat a respins cererea privind numirea unei expertize psihiatrico-psihologice fără a o pune în discuție;

- probele nu au fost cercetate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, astfel că nu au fost luate în considerație declarațiile inculpatului, care a

indicat că nu a avut intenția de omor, acționând în scop de apărare pentru a nu fi prins și bătut sau omorât;

- dacă inculpatul avea intenția de omor, era să stropească cu benzină fiecare persoană în parte, dar nu pe toți, astfel în acțiunile inculpatului se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, iar în privința celorlalte părți vătămate care au suferit leziuni corporale ușoare acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 78 Codul contravențional;

- inculpatul a mers la domiciliul familiei Afteni cu scopul de a se clarifica cu Afteni M. și Afteni A., însă nu cunoștea că acolo se aflau minori, ulterior când a ajuns acolo și a văzut mai multe persoane s-a speriat și a dorit să se apere;

- părțile vătămate au declarat că nu au careva pretenții față de inculpat, acesta a recunoscut vina, are la întreținere trei copii minori.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, au fost respinse apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a notat, că soluția primei instanțe privind recunoașterea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate este pe deplin justificată și dovedită integral prin probele administrate și cercetate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și anume declarațiile date în cadrul primei instanțe și în instanța de apel ale părților vătămate Postoronca P., Catanoi I., Catanoi C., Afteni A., Osadci N., martorilor Afteni M., Afteni T., Catanoi O., Donica S., Jubea C., Afteni V., Oltu E., precum și materialele cauzei: procesele-verbale de confruntare din 07 aprilie 2016, între Donică S. și părțile vătămate Postoroncă P. și Afteni A. (f.d. 220, 221 v. 1); raportul de expertiză nr. 11682 din 31.12.2015, prin care s-a stabilit că substanța inflamabilă era „benzină” (f.d. 207 v. 1); raportul de expertiză medico legală nr. 23/D din 17.02.2016, în privința părții vătămate minore Cătanoi C. (f.d. 169 v. 1); raportul de expertiză medico legală nr. 22/D din 03.02.2016, în privința părții vătămate minore, Catanoi I. (f.d. 164 v. 1); raportul de expertiză medico legală nr. 21/D din 03.02.2016, în privința părții vătămate Afteni A. (f.d. 162 v. 1); raportul de expertiză medico legală nr. 289 din 15.12.2015, în privința părții vătămate Postoroncă P. (f.d. 147 v. 1); rapoartele de expertiză medico-legale nr. 290 și nr. 291 din 15.12.2015, în privința părților vătămate Osadci S. și Osadci I. (f.d. 152, 158 v. 1); corpurile delict-hainele arse ale părților vătămate (f.d. 230 v. 1).

Instanța de apel a considerat neîntemeiată solicitarea părții apărării privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului de la tentativă de omor în baza infracțiunii de vătămare corporală gravă, de vreme ce o trăsătură a aspectului obiectiv al tentativei constă în faptul că acțiunea a cărei executare a fost începută nu și-a produs efectul din cauze independente de voința inculpatului Donica S.

La fel, au fost apreciate de către instanța de apel ca neîntemeiate declarațiile inculpatului, precum că nu ar fi avut neînțelegeri cu victimele, de vreme ce din declarațiile părții vătămate Afteni A., rezultă că anterior între aceștia au fost careva neînțelegeri referitor la instrumentele de muncă și anume inculpatul îi datora o sumă

de 800 de lei, menționând în același timp că inculpatul a avut un comportament straniu atunci când a întors instrumentele pentru lucru.

Tot aici, instanța de apel a reținut din declarațiile martorilor Oltu E. și Donica S., că în seara zilei de 13 decembrie 2015, inculpatul a fost în vizită la Oltu E., unde au stat la masă, iar într-un moment dat inculpatul a ieșit afară și vorbea la telefon cu cuvinte necenzurate și cu un ton ridicat, totodată martorul Donica S. a confirmat că în timp ce a mers să adoarmă fiica, inculpatul a ieșit din casă, ea crezând că a ieșit să fumeze, însă peste ceva timp a observat că soțul Donica S. nu este afară, ulterior a venit vecina Afteni T. și i-a relatat despre cele întâmplate, totodată martorul a confirmat că Donica S. este agresiv când servește băuturi alcoolice, iar în seara zilei de 13.12.2015, acesta a servit băuturi alcoolice și era agresiv.

Declarațiile inculpatului au fost apreciate de către instanța de apel ca având un sens contradictoriu, atât timp cât acesta a indicat în ședința primei instanțe că a stropit părțile vătămate cu benzină, ulterior în ședința instanței de apel acesta a indicat contrariul, iar ca scop al acțiunilor sale a invocat faptul că partea vătămată, Afteni A., îl agresa-se fizic, fapt ce a fost infirmat de către pătimit, însă pe marginea pretinselor agresiuni și amenințări invocate de către inculpat, acesta nu s-a adresat organelor de resort. Astfel, argumentele inculpatului privind autoapărarea instanța de apel le-a considerat înaintate în scop de evitare a pedepsei pentru infracțiunea comisă.

Motivul invocat de către inculpat, precum că nu ar fi avut intenția de a stropi și a da foc părților vătămate, nu a fost admis de către instanța de apel, deoarece chiar în declarațiile depuse în cadrul ședinței instanței de apel, acesta a confirmat că sticla de benzină cu care a venit în gospodăria lui Afteni A. era deschisă, iar părțile vătămate au specificat faptul că au fost imediat stropiți cu benzină, ulterior s-a auzit aprinderea unei brichete și au luat foc.

Neîntemeiată a fost considerată și alegația inculpatului privind lipsa intenției de survenire a decesului părților vătămate, deoarece ultimii au confirmat în ședința primei instanțe, dar și în ședința instanței de apel, că au auzit cuvintele „Arzi Andrei”, după care inculpatul a ieșit din casă și a fugit în parc, iar după ce părțile vătămate au ieșit din casă, acestea au mers să caute persoana în parc, care striga aceleași cuvinte.

Referitor la solicitarea părții apărării privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului, instanța de apel a reținut și faptul că agravanta tentativa de omor asupra minorilor, dovedește pericolozitatea sporită a făptuitorului care, în prima ipoteză suprimă viața unei persoane aflate la început de cale în realizarea aspirațiilor și potențialităților sale.

Instanța de apel a menționat, că părțile vătămate minore Catanoi I. și Catanoi C. au confirmat direct în ședință, că se cunoșteau cu inculpatul, dar nu știu dacă acesta cunoștea că ei sunt minori, însă faptul dat nu atrage în cele din urmă lipsa agravantei incriminate inculpatului, atâta timp cât reprezentarea juridică eronată a urmărilor faptei sale și anume necunoașterea vârstei pătimitilor, nu schimbă în esență starea de fapt și de drept.

Cât privește circumstanța agravantă, tentativa de omor asupra mai multor persoane, instanța de apel a reținut în cazul de față, că inculpatul a manifestat anume intenția de omor a părții vătămate, Afteni A., însă în momentul când a intrat în bucătăria unde se aflau mai multe persoane, necăutând la acest fapt și-a realizat intenția cu toate că își dădea seama că prin acțiunile sale intenționate pot fi vătămate mai multe persoane sau poate surveni decesul și a altor persoane. Prin urmare, instanța de apel a menționat, că deși inculpatul a indicat că nu a avut intenția de a omorî pe cineva, acest fapt este infirmat integral prin declarațiile părților vătămate, cât și prin alte probe, totodată însuși inculpatul a menționat că a intrat în casa familiei Afteni, cu scopul de a se lămuri, având sticla cu benzină deschisă, iar pătimitul, Afteni A., a relatat că inculpatul nu îi era dator cu benzină și nu urma să o aducă, ceea ce contravine și combate declarațiile inculpatului referitoare la lipsa intenției de omor.

În opinia instanței de apel este cert dovedită și circumstanța agravantă tentativa de omor, prin intermediul mijloacelor periculoase pentru viața sau sănătatea mai multor persoane, or, acestea prin natura lor sau prin modul în care sunt folosite, pun în pericol viața sau sănătatea mai multor persoane, creând posibilitatea afectării unei pluralități de victime.

La acest capitol, instanța de apel a notat de vreme ce inculpatul a inventat faptul, că ar fi fost dator părții vătămate cu o sticlă de benzină, fapt infirmat de către pătimitul, Afteni A., astfel că inculpatul a conștientizat că prin stropirea părților vătămate cu benzină, pune în pericol viața și integritatea fizică a acestora, neștiind că urmările prejudiciabile nu vor surveni, totodată inculpatul a înțeles că benzina prezintă pericolul pentru viața persoanei, fiind o substanță ușor inflamabilă și în cele din urmă va duce la cauzarea de leziuni termice părților vătămate, ce pot atrage decesul părților vătămate.

Instanța de apel a respins solicitarea părții apărării privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și art. 78 Cod contravențional, menționând că spre deosebire de tentativa de omor realizată la caz - acțiunile și intenția directă a inculpatului, infracțiunea de vătămare corporală gravă, se manifestă prin intenția inculpatului de vătămare corporală gravă a integrității părților vătămate, pe când însă în situația dată s-a adeverit integral că inculpatul Donica S. a manifestat intenția directă și dorința de a surveni decesul părții vătămate Afteni P., care a indicat că este sigur că inculpatul a urmărit anume scopul de a-i da foc și cu atât mai mult că în momentul când a stropit părțile vătămate cu benzină și a dat foc, acesta a strigat tare „Arzi Andrei”, fapt reținut și afirmat și de alte părți vătămate.

Au fost apreciate ca neîntemeiate de către instanța de apel și alegațiile apărătorului, precum că prima instanță neîntemeiat a respins demersul de numire a expertizei psihiatrice și psihologice în privința inculpatului, deoarece în cadrul urmăririi penale a fost efectuată o astfel de expertiză și conform căreia în privința lui Donica S., s-a constatat că în perioada comiterii infracțiunii ce i se impută, tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, se afla în stare de beție voluntară

fără simptome psihotice, avea capacitate de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, a acționat cu discernământ, urmând a fi recunoscut responsabil de fapta ce i-a fost imputată.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a reținut că lipsesc careva împrejurări ce ar genera aplicarea față de inculpat a unei pedepse mai blânde, așa cum pledează apărătorul Butescu T., deoarece infracțiunea comisă de către inculpat se califică ca fiind deosebit de gravă, fiind săvârșită cu scop de răzbunare. Totodată s-a ținut cont de faptul, că inculpatul anterior a fost condamnat, însă concluzii de rigoare nu și-a făcut, nu a conștientizat pericolul real al infracțiunii comise, cât și faptul că nu a recuperat prejudiciul material și moral cauzat prin infracțiune. Cu toate că inculpatul recunoaște parțial vinovăția și faptul că are la întreținere trei copii minori, în viziunea instanței de apel acestea nu schimbă în esență starea de fapt și nu denotă nemijlocit aplicarea unei pedepse mai blânde, de vreme ce la aplicarea pedepsei închisorii s-a luat în considerație gradul prejudiciabil al infracțiunii, precum și circumstanțele în care s-a produs tentativa de omor, urmările prejudiciabile survenite.

În cele din urmă, instanța de apel analizând concursul de circumstanțe care agravează răspunderea, lipsa celor ce o atenuează, a statuat că prima instanță just și corespunzător a conchis că corectarea și reeducarea lui Donica S. este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, pe termenul stabilit.

Generalizând cele expuse, instanța de apel a concluzionat că în speța dată nu s-au constatat careva împrejurări ce ar genera casarea sentinței pronunțate, inclusiv și din oficiu, iar motivele invocate de către apelanți nu și-au găsit confirmare pe parcursul procesului judiciar drept urmare a verificării din nou a probelor și a corectitudinii soluției adoptate la caz, considerent din care a respins apelurile declarate, ca fiind nefondate.

6. Hotărârile instanțelor de fond sunt atacate cu recursuri ordinare declarate la data de 27.03.2017 și 10.04.2017 de către inculpat, prin care solicită casarea acestora, cu trimiterea cauzei la rejudecare și reîncadrarea acțiunilor comise de la prevederile art. art. 27, 145 alin. (2) lit. e), g), m) Cod penal la cele prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și art. 78 Cod contravențional, cu stabilirea unei pedepse mai blânde, pentru a avea posibilitate de a-și întreține și educa copii.

În motivarea recursului autorul invocă:

- nu este de acord cu învinuirea înaintată în baza art. art. 27, 145 alin. (2) lit. e), g), m) Cod penal, deoarece nu a atentat la viața părților vătămate;
- a fost maltratat de către părțile vătămate Afteni A., Postoronca P. și Afteni T.;
- părțile vătămate l-au obligat să se ducă la ei;
- recunoaște din învinuire că a cauzat leziuni corporale și distrugerea bunurilor materiale, dar nu tentativa de omor;
- nu au fost ridicate descifrările convorbirilor telefonice, ce ar confirma faptul că a fost amenințat el și familia sa cu răfuiala fizică și obligat să restituie instrumentele și benzina;

- a fost învinuit fără careva dovezi, învinuirea fiind bazată pe declarațiile părților vătămate, care au dorit să se răzbune pe el;

- toți cei prezenți la domiciliul familiei Afteni erau în stare de ebrietate la momentul derulării conflictului, fapt care nu a fost luat în considerație;

- nu este de acord de a achita suma de 7.490 lei pentru efectuarea expertizei psihiatrice, ce a fost efectuată după două luni de la cele întâmplate;

- la stabilirea pedepsei nu s-a ținut cont de caracteristica de la locul de trai, faptul că are la întreținere 2 copii minori și are credite bancare pentru rambursare;

- nu a cunoscut faptul că la domiciliul familiei Afteni se află și minori, deoarece nu cunoștea persoanele prezente;

- nu a fost efectuată expertiza tehnică, pentru a se verifica dacă un litru de benzină putea cauza decesul mai multor persoane;

- nu s-a ținut cont de faptul că și acesta s-a aprins de la flacăra, nu a ascuns nimic, nu a aruncat bricheta, iar părțile vătămate au dat declarații diferite în ce privește faptul că a strigat să ardă.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, solicitând respingerea acestora, deoarece criticile formulate de recurent sunt nefondate, fiind motivate prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, care nu este un temei pentru a judeca cauza în ordine de recurs. La fel, motivele invocate de recurent, în partea pedepsei stabilite nu sunt întemeiate, deoarece instanțele de judecată au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ajungând la concluzii juste că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 15 ani.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor indicate expres în această normă procesuală.

Colegiul penal lecturând textele recursurilor declarate reține, că de către recurent nu s-a invocat nici un temei de casare prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală, însă din sumarul acestora se atestă, că inculpatul pledează pentru reîncadrarea acțiunilor sale în altă componentă de infracțiune decât cea imputată acestuia, astfel desprinzându-se semnalarea temeiului pentru recurs, ce este prevăzut la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel poate fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică*

greșită. Totodată, instanța de recurs din conținutul recursurilor declarate, constată că autorul consideră că nu au fost luate în considerați toate circumstanțele referitoare la personalitatea sa, fiindu-i stabilită o pedeapsă prea aspră, respectiv semnalând și temeiul de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, adică *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Așadar, referitor la pretinsa eroare semnalată de recurent sub aspectul prevăzut de pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, adică situația când *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, Colegiul penal notează că, pentru o astfel de concluzie, trebuie să se țină cont de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită de către instanța de fond și apel, și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, iar dacă fapta s-a încadrat într-o altă normă penală, înseamnă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În cauza deferită judecării, inculpatul a fost învinuit și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. e), g), m) Cod penal și anume – *tentativa de omor cu bună știință asupra unui minor, asupra mai multor persoane, prin mijloace periculoase pentru viața sau sănătatea mai multor persoane*.

Din argumentele expuse în recursurile declarate de către inculpat se reține, că autorul își exprimă dezacordul cu încadrarea juridică a acțiunilor sale în baza art. art. 27, 145 alin. (2) lit. e), g), m) Cod penal, menționând că nu a avut intenția de a comite omorul părților vătămate și în cele din urmă a opinat că faptele sale se încadrează în prevederile art. 151 alin. (1) Cod penal și art. 78 Cod contravențional.

Opozant criticilor enunțate și pretinselor erori de drept la care se referă inculpatul, instanța de recurs, verificând materialele dosarului statuează, că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, oferind răspunsuri detaliate și argumentate la criticile de bază invocate la caz, iar hotărârea cuprinzând temeiurile de fapt și de drept care au dus, la respingerea apelurilor declarate de partea apărării, ca nefondate, cu menținerea sentinței.

La fel, Colegiul penal relevă, că în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, la judecarea cauzei în ordine de apel, a fost verificată legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și suplimentar cercetate în instanța de apel, care a ajuns la concluzii corecte privitor la legalitatea și temeinicia sentinței contestate, la adoptarea căreia prima instanță a apreciat just probele administrate și a încadrat juridic corect acțiunile comise de inculpat. Prin urmare, raționamentele instanței de apel, expuse în pct. 5. al prezentei decizii, se consideră întemeiate și sunt susținute și de către instanța de recurs.

Revenind la conținutul recursurilor declarate, Colegiul atestă că, argumentul esențial invocat este lipsa intenției în acțiunile inculpatului de a săvârși omorul, în circumstanțele agravante imputate, considerând că acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, adică *vătămarea intenționat gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață*, în cazul părții vătămate Cătănoi C. și respectiv în cazul părților vătămate cărora le-a fost cauzat

vătămări ale integrității corporale neînsemnate și ușoare, a fi calificate în baza art. 78 Cod contravențional.

În opinia Colegiului penal, criticele recurentului referitor la încadrarea juridică greșită a acțiunilor inculpatului în baza art. art. 27, 145 alin. (2) lit. e), g), m) Cod penal cu reîncadrarea faptelor comise de acesta, în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și respectiv art. 78 Cod contravențional, nu sânt incidente în cazul supus judecării. Mai mult ca atât, acestea au format obiect de discuție, atât în prima instanță, cât și în cea de apel, asupra căroră instanța de apel s-a expus amănunțit și cu argumente desfășurate și întemeiate legal, fiind făcută o analiză completă și obiectivă a tuturor probelor administrate la caz, stabilind corect vinovăția inculpatului anume la săvârșirea infracțiunii imputate prin rechizitoriu.

Subsidiar la cele expuse în hotărârile instanțelor de fond, instanța de recurs reiterează, că potrivit doctrinei penale, intenția de a săvârși omorul se poate deduce din următoarele împrejurări de fapt: folosirea unor mijloace apte de a produce moartea (ținând seama de felul mijloacelor, dimensiunile, soliditatea, greutatea acestora); locul sau regiunea corporală unde s-au aplicat loviturile ori asupra căreia s-a acționat; numărul, intensitatea și repetabilitatea loviturilor ori a altor acte de violență exercitate asupra victimei; perseverența făptuitorului în exercitarea violențelor; natura relațiilor dintre făptuitor și victimă anterioare săvârșirii faptei (normale, prietenești, de dușmănie); atitudinea făptuitorului după săvârșirea faptei (a încercat să dea un prim ajutor victimei sau a lăsat-o în starea în care a adus-o); locul și timpul săvârșirii infracțiunii; particularitățile victimei (vârsta, condiția fizică etc.); nivelul de instruire, experiența de viață, cunoștințele profesionale, aptitudinile făptuitorului; alte împrejurări preexistente, concomitente sau subsecvente. Aceste împrejurări nu au relevanță în sine privite în mod individual sau invariabil, ci numai de la caz la caz și apreciate în ansamblu.

Tentativa de omor este posibilă în prezența intenției directe, nu și a celei indirecte. Astfel, dacă acțiunile violente au condus la vătămarea integrității corporale sau a sănătății, iar decesul victimei nu s-a produs din cauze independente de voința făptuitorului, atunci cele comise vor forma tentativa de omor (în cazul intenției directe) sau vătămarea intenționat gravă a integrității corporale sau a sănătății (în cazul intenției indirecte). Tot aici, instanța de recurs menționează, că la analiza laturii subiective a infracțiunii de omor, se vor lua în considerație și unele semne obiective ce țin de realizarea faptei.

Reieșind din cumulul de probe administrate la caz, Colegiul penal reține aspectele importante ce indică anume la intenția săvârșirii faptei imputate și anume, că inculpatul la data comiterii infracțiunii, fiind în stare de ebrietate a luat o sticlă de benzină și s-a deplasat la domiciliul familiei Afteni, pentru a clarifica conflictul apărut, deoarece se temea de siguranța sa și a familiei lui, fapt reținut din declarațiile inculpatului. La fel, din declarațiile acestuia se constată, că ajungând la ușa antreului a auzit mai multe voci și s-a speriat că va fi bătut. Prin urmare, din declarațiile părților vătămate și martorilor prezenți la domiciliul familiei Afteni în seara de 13.12.2015, ce coroborează între ele, se confirmă acel fapt că anume inculpatul a

deschis ușa, având în mână o sticlă de plastic deja deschisă și i-a stropit cu benzină pe cei ce se aflau în odaie și cu bricheta a aprins focul, în rezultatul căreia au luat foc persoanele aflate în odaie, după care inculpatul a fugit în parcul situat în preajma casei familiei Afteni. De asemenea, din declarațiile date în cadrul ședinței de judecată de către partea vătămată, Cătănoi C., se reține că la momentul când s-a deschis ușa, întorcându-se să vadă cine a intrat, inculpatul Donica S. stropea cu benzină, inclusiv și pe el l-a stropit pe tot corpul și pe față, simțind mirosul de benzină a vrut să fugă afară, iar inculpatul fiind în fața sa a aprins bricheta, în urma cărui fapt a luat foc și s-a năpustit în direcția inculpatului pentru a ieși afară. De asemenea, martorul dat a specificat, că inculpatul pe el îl cunoștea ca consătean că este minor (f.d. 139 v. 2).

De menționat sunt și declarațiile date în ședința de judecată de către partea vătămată, Cătănoi I., care a relatat că inculpatul a intrat cu o sticlă de masă plastică în mână, care era fără capac și a început a-i stropi cu benzină, apreciind-o după miros, apoi a aprins bricheta și a spus „Arzi Andrei” (f.d. 137 v. 2). Declarațiile date de către părțile vătămate menționate, coroborează și cu declarațiile părții vătămate Postoronca P., care de asemenea s-a aflat în oșpeție la familia Afteni în seara săvârșirii infracțiunii și care a confirmat cele expuse de frații minori Cătănoi, specificând că după ce au stins focul, au urmărit făptuitorul care înjura la adresa lor și striga „să ardeți toți”, fapt confirmat și prin declarațiile părții vătămate Osadci N. (f.d. 141, 161 v. 2). La fel și partea vătămată Afteni A., a declarat în ședința de judecată că inculpatul când a aruncat benzină a spus ceva, dar nu ține minte. (f.d. 158 v. 2).

Colegiul relevă că, latura subiectivă a infracțiunii de omor intenționat mai este caracterizată de motiv și scop, ce poate fi săvârșit din următoarele motive: răzbunare, gelozie, ură, invidie, vanitate, lașitate, compătimire, motive huliganice etc.

Prin urmare, instanța de recurs atestă din declarațiile părții vătămate Afteni A., martorilor Afteni M., Donica Sv., chiar și a inculpatului că acesta a săvârșit fapta imputată, din motiv că anterior a avut conflict cu familia Afteni din cauza unor neînțelegeri legate de instrumente de lucru, fiind chiar și bătut de către partea vătămată, Afteni A. Deci, în cauza dată, reieșind din cumulul de probe administrate se conturează acel fapt că inculpatul a acționat din motive de *răzbunare*. La baza răzbunării fiind supărarea și nemulțumirea de faptele părții vătămate, Afteni A., care anterior l-a bătut din cauza unei datorii.

Totodată, probele administrate la caz indică acel fapt, că inculpatul cu bună știință a venit să se răzbune pe Afteni M. și Afteni A. în urma conflictului avut, pe fundalul că era în stare de ebrietate, care îi provoacă agresivitate, având intenția de a-i omorî prin ardere utilizând „benzina”, care poate fi încadrată în mijloace periculoase pentru viața și sănătatea mai multor persoane, deoarece este o substanță ușor inflamabilă cu efect rapid și cu rază de acțiune suficientă ce poate cuprinde mai multe persoane. Cât privește agravanta imputată *omorul cu bună știință asupra unui minor*, instanța de recurs admite acel fapt că din start o astfel de intenție inculpatul

posibil că nu a avut-o, dar aceasta în prezenta speță a apărut ulterior la începutul faptelor sale infracționale, văzând că sunt prezenți și consăteni pe care îi cunoștea că sunt minori, aceștia fiind chiar în fața sa în imediata apropiere la momentul când a deschis ușa, însă urmărind scopul său, acest fapt nu l-a oprit pe inculpat să-și continue acțiunile sale, ceea ce prezumă că a admis că urmările prejudiciabile pot surveni și asupra persoanelor minore.

Astfel, analizând în ansamblu toate împrejurările săvârșirii infracțiunii, Colegiul consideră, că instanțele ierarhic inferioare just au conchis că inculpatul, Donica S., a acționat cu intenție directă pentru a săvârși infracțiunea de omor, în circumstanțele agravante imputate, însă moartea victimelor nu a survenit din cauze independente de inculpat, datorită faptului că persoanele vătămate au reușit să stingă flăcările ce le-au cuprins.

Cu referire la afirmațiile inculpatului că el nu a aprins bricheta pentru a incendia părțile vătămate, instanța de recurs le apreciază ca neveridice, deoarece rezultând din declarațiile părților vătămate și martorilor care au fost prezenți la locul săvârșirii infracțiunii se constată, că practic toți au confirmat că anume inculpatul a aprins bricheta și a dat foc persoanelor aflate în acea odaie. De asemenea, Colegiul penal apreciază ca neîntemeiate criticele recurentului referitor la existența divergențelor în declarațiile persoanelor audiate în ce privește confirmarea faptului că inculpatul a strigat „ardeți toți” și „arzi Andrei”, deoarece analizând declarațiile date în cadrul ședinței de judecată și în instanța de apel nu s-au stabilit careva divergențe în declarațiile date de către părțile vătămate și martorii audiați, ba din contra acestea coroborează între ele și confirmă cert intenția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Faptul că, careva părți vătămate anterior l-au maltratat pe inculpat, precum și l-au obligat să vină la ei, nu îl dezvinovățesc pe inculpat de la comiterea infracțiunii imputate și nu schimbă în careva mod încadrarea juridică a faptelor săvârșite, acesta având posibilitatea reală de a se adresa organelor de drept pentru a curma acțiunile de maltratare, ceea ce nu a făcut, hotărând singur să acționeze în așa fel, încât faptele sale indică suplimentar la intenția de a comite infracțiunea imputată, din care considerente Colegiul penal apreciază ca neîntemeiate argumentele invocate în sensul dat.

Nu pot fi reținute de către instanța de recurs ca întemeiate alegațiile recurentului, precum că nu au fost ridicate descifrările telefonice, ce ar confirma că a fost amenințat de unele părți vătămate înainte de conflict, precum și acel fapt că nu a fost numită o expertiză pentru a fi verificat dacă cu un litru de benzină putea cauza decesul mai multor persoane. Colegiul penal verificând materialele dosarului atestă, că asemenea cerințe menționate mai sus nu au fost invocate de către partea apărării în cadrul urmăririi penale și nici în instanțele de fond, pentru a fi cadru de discuție, acestea aserțiuni fiind înaintate ca critică abia în ordine de recurs, fapt ce este inadmisibil rezultând din prevederile art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală.

Din motivele menționate mai sus va fi respins ca inadmisibil și argumentul inculpatului privitor la dezacordul cu încasarea cheltuielilor pentru efectuarea

expertizelor din contul acestuia în sumă de 7.490 lei, deoarece nu a fost pus în discuție în fața instanței de apel, invocându-se abia în ordine de recurs.

Privitor la criticele recurentului, precum că persoanele ce se aflau în domiciliul familiei Afteni erau în stare de ebrietate și acel fapt că inculpatul de asemenea a luat foc, Colegiul penal notează, că acestea nu au nici o relevanță și nu răstoarnă în careva măsură vinovăția ultimului în cele incriminate sau încadrarea juridică a faptelor săvârșite de către acesta.

De asemenea, instanța de recurs, consideră neincident în speța dată temeiul pentru recurs semnalat de apărător și prevăzut de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, întrucât pedeapsa stabilită inculpatului pentru fapta săvârșită a fost individualizată în corespundere cu art. 75 Cod penal.

Sub acest aspect, Colegiul menționează, că sancțiunea infracțiunii pentru care a fost condamnat inculpatul, în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. e), g), m) Cod penal, prevede pedeapsă cu închisoare de la 15 la 20 ani sau cu detențiune pe viață și se clasifică potrivit art. 16 alin. (6) Cod penal, ca infracțiune excepțional de gravă.

Conform alin. (3), (4) art. 81 Cod penal, mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată. Pentru pregătirea de infracțiune și tentativa de infracțiune, detențiunea pe viață nu se aplică.

Reieșind din lucrările dosarului, inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată în stare de recidivă, fapt confirmat prin informația Biroului de probațiune Căușeni (f.d. 82 v. 2).

Deci, în speța dată instanțele de judecată, în cazul condamnării pentru infracțiunea săvârșită puteau aplica inculpatului doar pedeapsa cu închisoare pe un termen de la 15 ani până la 20 ani, deoarece ultimul a comis crima imputată în stare de recidivă. Alte pedepse alternative, sancțiunea normei incriminate inculpatului nu prevede, fiindcă pericolul social deosebit pe care îl reprezintă infracțiunile contra vieții persoanei în general atinge gradul cel mai ridicat, în cazul infracțiunii de omor intenționat, prevăzute la art. 145 Cod penal. Cu atât mai mult, că într-o societate pătrunsă de spiritul umanitar, în care persoana este considerată valoarea cea mai de preț, ceea ce explică severa sancționare prevăzută pentru această infracțiune în dispoziția legii penale.

Totodată, lecturând hotărârea primei instanțe, menținută și de instanța de apel, Colegiul atestă că, a fost luat în considerație circumstanțele atenuante prezente la caz, conform art. 76 Cod penal și anume faptul recunoașterii parțiale a vinei, precum și acel fapt că inculpatul are la întreținere 2 copii minori. Au fost învederate la caz și prezența circumstanțelor agravante potrivit art. 77 Cod penal – săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a mai fost condamnat pentru fapte relevante la caz. Însă, necăutând la faptul că în speța este concurs al circumstanțelor atenuante și agravante, iar inculpatul se caracterizează satisfăcător, instanțele de fond au conchis totuși de a stabili

inculpatului minimul pedepsei prevăzute de sancțiunea art. 145 alin. (2) Cod penal și anume 15 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Învederând cele enunțate, Colegiul penal, statuează că pedeapsa individualizată de prima instanță, menținută și cea de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În virtutea considerentelor expuse mai sus, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanțele de fond în privința inculpatului, nefiind identificată de instanța de recurs vre-o eroare judiciară, ce ar putea servi drept temei de casare a hotărârilor judecătorești atacate, Colegiul penal consideră ca fiind vădit neîntemeiate criticile formulate de către recurent în recursurile ordinare deferite spre examinare.

Astfel, odată ce recursurile de pe rol sunt vădit neîntemeiate, acestea urmează a fi declarate inadmisibile.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, de către **Donica Serghei XXXX**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 23 iunie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie